

OPINIE SEPARATĂ,

formulată în temeiul articolului 36 alineatul (5) din Legea nr.74/2025
cu privire la Curtea Constituțională la Decizia nr. 29 din 26 februarie 2026

Prin prezenta, îmi exprim dezacordul cu Decizia nr. 29 din 26 februarie 2026, prin care Curtea Constituțională a respins ca inadmisibile sesizările nr. 165g/2024, nr. 248g/2024 și 293g/2024 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 3 lit. f) și g), 6 alin. (1¹) lit. d) și 14 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 499 din 14 iulie 1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni.

Excepțiile de neconstituționalitate au fost ridicate în trei procese de judecată privind stabilirea alocației de îngrijire, însoțire și supraveghere unor adulți cu dizabilități severe și persoanelor care le oferă îngrijire, însoțire și supraveghere. În sesizările lor, autorii au motivat că prevederile contestate instituie un tratament diferențiat între: (i) persoana care îngrijește un copil cu dizabilitate severă în vârstă de până la 18 ani și persoana care îngrijește un adult cu dizabilitate severă; (ii) persoana cu dizabilitate severă din copilărie și persoana căreia i s-a stabilit gradul de dizabilitate severă după atingerea majoratului. Argumentul principal al sesizărilor este că dreptul persoanelor cu dizabilități la o anumită formă de asistență nu poate fi stabilit în funcție de momentul apariției dizabilității. În opinia autorilor, acest lucru este interzis de articolele 16, 47, 51 și 54 din Constituție.

Pornind de la cele menționate mai sus, subsemnatul, la adoptarea deciziei cu care îmi exprim dezacordul, am susținut următoarele.

1. Prevederile contestate stabilesc plata alocației pentru persoana cu dizabilitate severă din copilărie și pentru persoana care îngrijește, însoțește și supraveghează un copil cu dizabilitate severă în vârstă de până la 18 ani. În esență, acestea intervin în sfera protecției sociale a persoanei. Prin urmare, Curtea trebuia, așa cum a procedat în mai multe cauze care au vizat o problemă din aceeași categorie cu cea analizată în prezenta cauză, să rețină incidența articolelor 47 și 51 din Constituție (a se vedea, *mutatis mutandis*, HCC nr. 19 din 24 septembrie 2019, § 20; HCC nr. 3 din 24 februarie 2024, § 19; HCC nr. 15 din 9 iulie 2024, § 80)

2. Referitor la principiul egalității, garantat de articolul 16 din Constituție, în jurisprudența sa, Curtea a menționat că discriminarea are loc atunci când persoane aflate în situații asemănătoare sunt tratate diferit (discriminare directă) sau atunci când persoane care se află în situații diferite sunt tratate în același mod (discriminare indirectă), cu excepția cazului în care un asemenea tratament este justificat în mod obiectiv și rezonabil. O condiție esențială pentru existența tratamentului diferențiat reprezintă caracterul comparabil al situațiilor (a se vedea HCC nr. 2 din 12 ianuarie 2021, § 21; HCC nr. 16 din 20 mai 2021, § 39; HCC nr. 35 din 9 noiembrie 2021, §

152). Verificarea respectării acestei cerințe implică compararea situației persoanei cu cea a subiectelor în raport cu care pretinde un dezavantaj (a se vedea HCC nr. 8 din 6 aprilie 2023, § 32).

3. Așadar, Curtea trebuia să analizeze situațiile comparabile între: (i) persoana care îngrijește un copil cu o dizabilitate severă în vârstă de până la 18 ani și persoana care îngrijește un adult cu o dizabilitate severă; (ii) persoana cu o dizabilitate severă din copilărie și persoana căreia i s-a stabilit gradul de dizabilitate severă după atingerea majoratului.

4. Referitor la existența unui pretins tratament diferențiat la acordarea alocației sociale pentru îngrijire, însoțire și supraveghere în cel dintâi caz, autorii au subliniat că persoana care îngrijește un copil cu dizabilitate severă și cea care îngrijește un adult cu dizabilitate severă se află în situații comparabile, pentru că ambele îngrijesc o persoană cu dizabilitate severă copil sau adult. Deși activitatea de îngrijire a unui copil și a unui adult cu dizabilitate severă este, în multe privințe, asemănătoare și poate crea aparența unei situații comparabile, Legea reglementează dreptul la alocație în considerarea dizabilității persoanei îngrijite. Din acest motiv, consider că elementul pe baza căruia trebuie realizată analiza caracterului comparabil al situațiilor, în vederea stabilirii existenței unui eventual tratament diferențiat, îl constituie situația persoanei care beneficiază de îngrijire, nu a persoanei care oferă această îngrijire. Din această perspectivă, deși este adevărat că alocația se achită, până la împlinirea vârstei de 18 ani a copilului cu dizabilitate severă, persoanei care îl îngrijește, acest fapt are la bază motive care țin de capacitatea juridică limitată a copilului minor, care dobândește exercițiul deplin al drepturilor sale abia la vârsta majoratului (a se vedea, în acest sens, articolul 26 alin. (1) din Codul civil). Astfel, pentru că copilul cu dizabilitate severă nu-și poate revendica și exercita singur drepturile până la împlinirea vârstei de 18 ani, legea prevede că acesta este reprezentat de un părinte sau de un alt reprezentant legal care îi oferă îngrijire. În acest context, categoria persoanelor care îngrijesc un copil cu dizabilitate severă reprezintă o soluție juridică necesară, menită să asigure exercitarea efectivă a dreptului copilului la alocație. În absența acestei soluții, copilul cu dizabilitate severă ar fi lipsit de alocația care i se cuvine și nu ar putea beneficia de aceasta până la dobândirea capacității depline de exercițiu, *i.e.* la împlinirea vârstei de 18 ani.

5. Un argument suplimentar care confirmă că evaluarea pretinsului tratament diferențiat trebuie efectuată din perspectiva persoanei cu dizabilitate severă este reprezentat de articolul 14 alin. (1) lit. b) din Lege, care prevede dreptul la alocația de îngrijire, însoțire și supraveghere pentru persoanele cu dizabilități severe din copilărie. Litera b) are rolul să asigure continuitatea plății alocației sociale pentru îngrijire, însoțire și supraveghere pentru adultul cu dizabilitate severă, care nu mai

poate beneficia de alocație prin intermediul reprezentantului său legal pe baza literei a), odată cu împlinirea vârstei de 18 ani și dobândirea capacității depline de exercițiu. Din acel moment, aplicabilitatea literei a) încetează, iar alocația este acordată pe baza literei b), care reglementează dreptul la alocație pentru persoanele adulte cu dizabilitate severă dobândită din copilărie. Astfel, din perspectiva Legii, există o singură alocație pentru îngrijire, însoțire și supraveghere, care se acordă, până la împlinirea vârstei de 18 ani, persoanei care are în grijă copilul cu dizabilitate severă, iar după această vârstă, direct persoanei care a atins majoratul. În acest sens, expresia „în vârstă de până la 18 ani” de la litera a) și sintagma „din copilărie” de la litera b) au același context normativ și urmăresc același scop: asigurarea protecției continue a persoanei cu dizabilitate severă prin acordarea alocației sociale pentru îngrijire, însoțire și supraveghere.

6. Așadar, nu constat existența unui tratament diferențiat în cel dintâi caz.

7. Referitor la cea de-a doua situație comparată, observ că, potrivit articolelor 3 lit. g) și 14 alin. (1) lit. b) din Lege, persoana cu o dizabilitate severă din copilărie beneficiază de alocație pentru îngrijire, însoțire și supraveghere. Dacă persoana a obținut gradul de dizabilitate severă după atingerea majoratului, ea nu beneficiază de o asemenea alocație.

8. În dezacord cu constatările din decizia Curții, am susținut că aceste categorii de persoane se află în situații comparabile. Nu neg prerogativa legislatorului de a acorda alocații doar anumitor categorii de persoane cu dizabilități, în funcție de posibilitățile financiare ale statului. Totuși, examinarea în fond a sesizării i-ar fi oferit Curții posibilitatea de a verifica dacă legislatorul a respectat exigențele principiului egalității atunci când a reglementat acordarea alocației menționate doar unei categorii de persoane cu dizabilități severe.

9. Din considerentele menționate, am ajuns la concluzia fermă că dispozițiile articolelor 3 lit. g) și 14 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 499 din 14 iulie 1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni fac incidente articolele 16, 47 și 51 din Constituție, iar Curtea trebuia să declare sesizarea admisibilă și să procedeze la examinarea acesteia în fond.

Judecătorul Curții Constituționale

Nicolae ROȘCA